

Õiguskantsleri Kantselei

Jüri Mölder
Tartu Linnavalitsus
lv@raad.tartu.ee

Teie 01.04.2025 nr 2025-05085

Meie 17.04.2026 nr 7-4/252601/2603255

Puudega inimese parkimiskaardi väljastamine

Lugupeetud linnasekretär

Juhtisite õiguskantsleri tähelepanu sellele, et andmete vahetamine puudega inimese parkimiskaardi välja andmiseks ei ole kehtiva õigusega kooskõlas. Praegu on parkimiskaardi väljastamine korraldatud nii, et kohalik omavalitsus saab andmeid inimese puude kohta, kui teeb sotsiaalteenuste ja -toetuste andmeregistris (STAR) päringu sotsiaalkaitse infosüsteemi (SKAIS). Leiate, et puudub õiguslik alus, et dokumenteerida parkimiskaardi andmeid STAR-s ja edastada neid Sotsiaalkindlustusametile, kuna tegemist ei ole sotsiaalteenuste, sotsiaaltoetustega ega muu abi andmisega. Toote välja, et õiguspärane lahendus oleks see, kui kohalikud omavalitsused saavad parkimiskaardi väljastamiseks Sotsiaalkindlustusametilt andmeid puude raskusastme kohta andmevahetuskokkuleppe alusel.

Vabandust, et vastus on viibinud. Õiguskantsler on vahepealsel ajal lahendanud eeskätt küsimusi, kus inimesed on pöördunud õiguskantsleri poole oma põhiõiguste vahetu rikkumise kaitseks.

Oleme Teie tõstatatud küsimust uurinud ja Sotsiaalministeeriumilt selgitusi küsinud.

Seadus ei näe ette selgesõnaliselt alust töödelda STAR-s inimese andmeid eesmärgiga väljastada talle parkimiskaart ([liiklusseaduse § 167](#) ning selle alusel vastu võetud sotsiaalministri 23.12.2010 [määrus](#) nr 90 ja [sotsiaalhoolekande seaduse §-d 141–145¹](#)). Siiski ei saa öelda, et vajalikud normid seaduses täiesti puuduvad, sest Riigikogu on kehtestanud STARi puudutavad sätted sotsiaalhoolekande seaduses avaralt (nt parkimiskaardi välja andmise menetlus võib olla „muu abi“ § 141 lg 1 p 1 mõistes ning „abi osutamine“ § 142¹ lg 1 p 3 tähenduses).

Kõnealused seadused ega sotsiaalministri määrus nr 90 „[Liikumispuudega või pimedat inimest teenindava sõiduki parkimiskaardi vorm ja väljaandmise tingimused](#)“ ei näe ka otsesõnu ette, et kohalikud omavalitsused peavad parkimiskaardi väljastama STARi kasutades. Määrusest tuleb vaid nõue anda parkimiskaart välja SKAISi kantud puude raskusastme tuvastamise otsuse alusel, juhul kui inimesel on tuvastatud puue (§ 3 lg 2 p 1). Kuna hetkel muid lahendusi pole, tuleb SKAISi andmeid pärida STARi kaudu.

Nõustume, et mõlemad küsimused vajaksid praegusest selgemat regulatsiooni. Seda ka põhjusel, et puudega inimene peab õigusakte lugedes mõistma, et kui ta taotleb kohalikult omavalitsuselt parkimiskaarti, teeb omavalitsus STARi kaudu päringu SKAISi. Samuti on oluline läbi mõelda, kui kaua on mõistlik parkimiskaardi taotlemise andmeid STAR-s säilitada, ning see seaduses selgelt sätestada.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

Paraku ei saa õiguskantsler öelda, milline on sobiv lahendus probleemile: kas õigusaktide muutmine, et täpsustada regulatsiooni isikuandmete töötlemiseks ja dokumenteerimiskohustuseks, andmevahetuskokkulepe kohalike omavalitsuste ja Sotsiaalkindlustusameti vahel või mõni muu tee.

Näiteks selgitas Sotsiaalministeerium õiguskantsleri nõunikele andmevahetuskokkuleppeid puudutavalt, et põhimõtteliselt on võimalik kohalikel omavalitsustel pärida otse SKAIS süsteemist puude tuvastamise andmeid (x-tee lahenduse kaudu), kuid selleks tuleb luua õiguslik alus seaduse või määruse tasandil ja tagada, et andmete edastamine toimub vähemalt samaväärse turbeklassiga süsteemide vahel ning katta vajalike arenduste kulud. Seejuures tuleb läbi mõelda, kuidas vältida paralleelset ja dubleerivat lahendust isikuandmete kaitse üldmääruse mõttes, mis tekitaks sama andmehulga hoidmise kahes infosüsteemis, kuna see suurendaks volitamata töötlemise ja andmete ebahütluse riski ning on vastuolus andmete minimaalsuse ja täpsuse põhimõttega.

Eesti riigil on kohustus võtta üle Euroopa Parlamendi ja Nõukogu [direktiiv 2024/2841](#) ja muuta selleks õigusakte hiljemalt 2027. a juuniks. Seejuures tuleb üle vaadata ka see, kes parkimiskaarte väljastab ja kus parkimiskaartide üle arvestust peetakse. Selle käigus võib olemasolev süsteem oluliselt muutuda. Muudatusi praeguses süsteemis võib olla vaja teha ka analüüsi tulemusel, mis uurib täisealiste puudega inimeste puude tuvastamise, toetuste ja hüvede ümberkorraldamise võimalusi (Praxise [analüüs](#)). Õigusaktide muutmisel ja sobiva lahenduse otsimisel on ministeeriumil võimalik Teie tähelepanekutega arvestada.

Õiguskantsler on eelmise aasta veebruaris [leidnud](#), et põhiseaduse alusel ei saa vaidlustada parkimiskaardi väljaandmise korda, sealhulgas seda, et osa ülesandeid on pandud kohalikule omavalitsusele, sest Riigikogul on menetlusõiguse kujundamisel suur otsustuspädevus.

Kõike kokku võttes ei näe õiguskantsler, et tema tegevus saaks olukorrale kiire lahenduse tuua. Seetõttu on mõistlik saata Teie tõstatatud küsimus teadmiseks ministeeriumile ja Andmekaitse Inspeksioonile.

Kui mõni inimene leiab, et tema õigusi isikuandmete kaitsele rikutakse parkimiskaardi väljaandmise käigus, on tal õigus pöörduda kaebusega [Andmekaitse Inspeksiooni poole](#) või kaitsta oma õigusi kohtus.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Kärt Muller

sotsiaalsete õiguste osakonna juhataja-õiguskantsleri nõunik
õiguskantsleri volitusel

Teadmiseks: Sotsiaalministeerium Andmekaitse Inspeksioon

Angelika Sarapuu 6938411

Angelika.Sarapuu@oiguskantsler.ee